

Europos demokratijos ateitis: kiek demokratiška yra ES?

Ramūnas Vilpišauskas

VU TSPMI Jean Monnet profesorius

Pristatymas diskusijai apie demokratiją ES

2022 m. sausio 20 d.

Konferencija
dėl Europos
ateities

EUROPE
DIRECT

Seimas Europos Sąjūdos
Tarybos ir Europos Sąjūdos
Tarybos

ES – demokratinės institucijos be Europos bendruomenės?

- ES yra demokratinų valstybių organizacija – piliečiai atstovaujami per Europos vadovų tarybą bei Ministrų Tarybą, kuriose sprendimus priima demokratiškai išrinktų ar jų suformuotų nacionalinių institucijų atstovai, o ES sutartyje įtvirtinti demokratijos principai (žmogaus teisės, lygybė, laisvi rinkimai, įstatymo viršenybė ir pan.);
- ES numatyti tiesioginiai piliečių ir visuomenės grupių dalyvavimo politikoje kanalai – nuo 1979 m. Europos parlamento (EP) nariai renkami tiesiogiai, o EP galios augo. Ekonominės ir kitos interesų grupės bei NVO turi prieigą prie Europos Komisijos bei EP ir teikia siūlymus dėl rengiamų teisės aktų, jų atstovavimas institucionalizuotas patariamajame Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitete, piliečiai turi teisę teikti peticijas EP bei organizuoti Europos piliečių iniciatyvas (kai surenkama 1 mln. piliečių parašų iš ketvirtadalio ES šalių) ES veiklos klausimais;
- ES susideda iš nacionalinių politinių bendruomenių – rinkiminių kampanijų į EP metu diskusijos vyksta apie nacionalines, o ne Europos aktualijas, ES politikoje dominuoja nacionalinė vykdomoji valdžia (elitas), o piliečiams ES reikalai atrodo tolimi ir dažnai menkai suprantami.

